

SEREDŽIAUS SENELIŲ GLOBOS NAMŲ PASLAUGŲ GAVĖJŲ ĮGALINIMO KONCEPCIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Seredžiaus senelių globos namų paslaugų gavėjų įgalinimo koncepcija (toliau - SSGN) apibrėžia SSGN teikiančių darbuotojų teikiamas paslaugas ir taikomas priemones teikiant ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas, kuriomis siekiama skatinti gyventojus įtraukti į paslaugų planavimą, formuojant pasitikėjimą savimi, savęs priėmimą, socialinį ir politinį suvokimą. SSGN užtikrina gyventojų aktyvų dalyvavimą visuose SSGN lygmenyse ir bendruomenėje, sudarant lygias galimybes visiems gyventojams.

I. ĮGALINIMO SAMPRATA IR PRINCIPAI

1. **Įgalinimas** – nuolatinis ir besitęsiantis procesas, kurio metu asmeniui suteikiama galia veikti savarankiškai, panaudojant jo gebėjimus formuojant ir išlaikant jau esančius įgūdžius. Nors įgalinimas yra procesas, tačiau įgalinime glūdi ir rezultatas (Papart, Rai, Staudt, 2005).
2. **Sprendimų priėmimas** - asmens savybė, kuris pats gali priimti sprendimus, pasirinkti, remiantis savo interesais, pageidavimais, stebėti savo ir kitų veiksmus ir siekti rezultatų. Pats asmuo gali siūlyti jam patinkančias veiklas.
3. **Teigiamas identitetas** - savęs subjektyvus kaip asmens, turinčius įvairius socialinius vaidmenis, supratimas, priimant save tokį, koks žmogus yra, taip pat ir savo negalią.
4. **Orientacija į asmenį** - teikiant paslaugas įstaiga atsižvelgia į asmens individualius pasirinkimus, poreikius ir gebėjimus.
5. **Orientacija į grupę** - asmens suvokimas, jog kiekvienas paslaugų gavėjas yra svarbus ir priklauso tam tikrai socialinei grupei.
6. **Įgalinimo procese svarbiausias veiksnys** – gyventojų savitumas, savarankiškumas, galios ir gebėjimai.

7. II SSGN PASLAUGŲ GAVĖJŲ ĮGALINIMAS

8. SSGN gyventojų įgalinimas – tai jo galių suteikimas, galimybė reikšti savo nuomonę apie savo poreikius, interesus, svajones, į kuriuos yra atsižvelgiama.
9. **SSGN gyventojų įgalinimą rodantys požymiai:**
  - 9.1. Kiek įmanoma savarankiškesnis dalyvavimas sprendimų siūlyme;
  - 9.2. Kiek įmanoma savarankiškesnis dalyvavimas sprendimų priėmime; atvirumas, pasitikėjimas;
  - 9.3. Bendravimas, palaikymas nuolatinio kontakto su gyventojais ir darbuotojais;

9.4. Teigiamas požiūris;

9.5. Grįžtamasis ryšys.

10. SSGN paslaugų gavėjas turi galimybę ir teisę rinktis, kuo užsiimti, o SSGN pareiga – padėti pasirinkti tikslą, norimą veiklą įgyvendinti.

III ĮGALINIMO LYGMENYS

11. **Individualus įgalinimo lygmuo** - savo gyvenimo kontrolės ir tikslų siekimas. Individualaus įgalinimo esmė - asmens perėjimas iš pasyvios būklės į aktyviąją. Aktyvi asmens būklė skatina pasitikėjimą savimi, savęs priėmimą, socialinį ir politinį suvokimą, skatina gebėjimą būti svarbia visuomenės dalimi priimančiais sprendimus.

12. **12Grupinis įgalinimo lygmuo** – gyventojai dalyvaudami jiems patinkančiose veiklose ar grupiniuose užsiėmimuose gali patirti abipusę naudą, jaustis reikalingi. Gauta parama grupėje prisideda prie asmeninio augimo. Bendraminčių parama gali padėti augti asmeniškai.

13. **Bendruomeninis įgalinimo lygmuo** – bendravimas ir bendradarbiavimas su bendruomenės nariais, siekiant bendro tikslo ar rezultato vykdant bendras veiklas, tikslų išsikėlimą, rezultatų vertinimą ir naudą (kuo aš esu naudingas bendruomenei, kuo naudinga bendruomenė man, ar jaučiuosi visaverčiu bendruomenės nariu). Patys gyventojai SSGN kartu formuluoja ir išsikelia tikslus, pasirenka priemones tikslams pasiekti ir vertina rezultatus.

IV . ĮGALINIMO BŪDAI

14. **Įgalinančios aplinkos sukūrimas.** Seredžiaus senelių globos namuose apgyvendinami asmenys deklaruojant savo gyvenamą vietą Jurbarko rajono savivaldybėje, atvyksta į SSGN su Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus sutartimi ir siuntimu.

14.1. SSGN siekia užtikrinti įgalinančios aplinkos kūrimą, įgalinimo vykdymą ir priemonių taikymą. Gyventojai atvykę į SSGN supažindinami su vidaus tvarkos taisyklėmis, paslaugų gavėjų teisėmis ir pareigomis, su teikiamų paslaugų įvairove, su užimtumo ir socialinių paslaugų galimybėmis ir veiklomis. Siekiame rūpintis ne tik fizinės aplinkos pritaikymu, bet ir tinkamos socialinės- psichologinės aplinkos kūrimu. Darbuotojai nuolat susidurdami su gyventojais turi siekti, kad gyventojai jaustųsi laisvai galintys išsakyti savo nuomonę, pasirinkti, apsispręsti, kad būtų gerbiamas jų savarankiškumas.

14.2. Kitas svarbus veiksnys – kuriamas santykis tarp darbuotojo ir paslaugų gavėjo, kai naudojami šie įgalinimo būdai: pasitikėjimas, įtraukimas į sprendimų priėmimą, prasmės suteikimas.

14.2. **Galimybė rinktis.** SSGN gyventojai skatinami dalyvauti įstaigos veikloje (planavime, pasiūlymų teikime, vertinime). Gyventojai savarankiškai priima sprendimus, su kuo nori gyventi, kokius baldus nori turėti savo kambaryje, kokiais drabužiais nori rengtis. Gyventojai patys planuoja savo laisvalaikį, užimtumo veiklas, savo atostogas. Su socialinio darbuotojo pagalba padarytus pasirinkimus pažymi ISGP byloje. Gyventojai gali keisti bet kada užimtumo veiklas ir pasirinkti, kas jiems labiausiai patinka.

15. **Dalyvavimas bendruomenės gyvenime.** SSGN darbuotojai skatina dalyvauti bendruomenės renginiuose, dalyvauti partnerių organizuojamuose renginiuose. Siūlomos ekskursijos, atsižvelgus į paslaugų gavėjų išsakytus pageidavimus.

16. **Orientacija į asmenį.** Atsižvelgus į gyventojų poreikius, interesus, galimybes bei rezultatus, organizuojamas užimtumas. Jie gali laisvai judėti, naudotis užimtumo veiklomis.

17. **Atsakomybė.** Darbuotojai supažindina paslaugų gavėjus su įstaigos tvarkos dokumentais, su gyventojų vidaus tvarkos taisyklėmis. Darbuotojai skatina gyventojus laikytis taisyklių pagirdami už rodomas pastangas. Gyventojai stengiasi laikytis švaros ir tvarkos savo kambaryje, pagal galimybes prižiūri globos namų aplinką. SSGN gyventojų tarybos atstovai dalyvauja priimančiais svarbius sprendimus.

18. **Sprendimų priėmimas.** SSGN gyventojų atstovams sudaromos sąlygos teikti gyventojų pasiūlymus dėl norimų naujų veiklų. Gyventojų tarybos nariai sprendžia iškilusias problemas. Visi SSGN gyventojų tarybos susirinkimai protokoluojami.
19. **Pasiūlymų teikimas.** SSGN susirinkimuose gyventojai pasisako jiems rūpimais klausimais, išsako savo pageidavimus, jie yra protokoluojami. Vėliau specialistai išnagrinėja, tikrina, ar pasiūlymai įvykdyti. Savo pasiūlymus, pastabas, pageidavimus gyventojai turi galimybę anonimiškai teikti į įstaigoje esančią „Skundų, pasiūlymų, prašymų“ dėžutę, kuri yra viešoje įstaigos vietoje.
20. **Savarankiškumo ir buitinių įgūdžių ugdymas.** SSGN gyventojai įtraukiami į įvairias veiklas, darbuotojai skatina kiek įmanoma savarankiškai rūpintis savimi. Darbuotojai siekia, kad gyventojai išliktų kuo ilgiau savarankiškesni, mokomi buitines veiklas: tvarkyti kambarį, smulkius rūbelius išsiskalbti, pasigaminti maistą.
21. Visos vykdomos veiklos paremtos pagarbos principu, siekiant pagerinti tarpusavio bendravimą, gyvenimo kokybę.

V REZULTATŲ RODIKLIAI

22. Globos namų paslaugų gavėjų įgalinimo procese yra numatomi tokie įgalinimo rodikliai:

22.1. Atliekamas įgalinimo vertinimas, kuriuo remiantis, keliami su įgalinimu individualiajame, grupiniame ir bendruomeniniame lygmenyje susiję tikslai. Tikslai atsispindi kiekvieno asmens individualiajame plane. Individualiame plane esame numatę vertinimą, kiek išsikelti tikslai pasiekti, tad mūsų rodiklis – įgyvendinti įgalinimo tikslai. Skaičiuojant įstaigos metinius kolektyvinius rezultatus dėl įgalinimo, susumuojame, kokiai daliai paslaugų gavėjų pavyko pasiekti su įgalinimu susijusius tikslus.

22.2. Grįžtamasis ryšys (ką aš galiu, pokytis manyje) – paslaugos gavėjo apklausa, atliekant pakartotinį vertinimą anketos pagalba ir remiantis šiuo rezultatu, individualusis planas yra koreguojamas, tikslinamas. Vertinamas savarankiškumo lygio išlaikymas ar padidėjimas procentinė išraiška šiose srityse:

22.2.1. buitines tvarkymasis (kiek geba pats savarankiškai apsirūpinti daiktais, prisižiūrėti tvarką kambaryje);

22.2.2. socialiniai ryšiai su artimaisiais ir bendruomene;

22.2.3. laisvalaikis, patinkančios veiklos.

23. Rezultatai skaičiuojami susisteminant juos vieną kartą metuose.

24. Individualiame lygmenyje įgalinimo rezultatai matuojami kas pusę metų, kad būtų galima stebėti asmens pokyčius. Duomenys surenkami iš ISGP. Jie susisteminami socialinio darbuotojo ir pateikiami metinėje veiklos ataskaitoje.

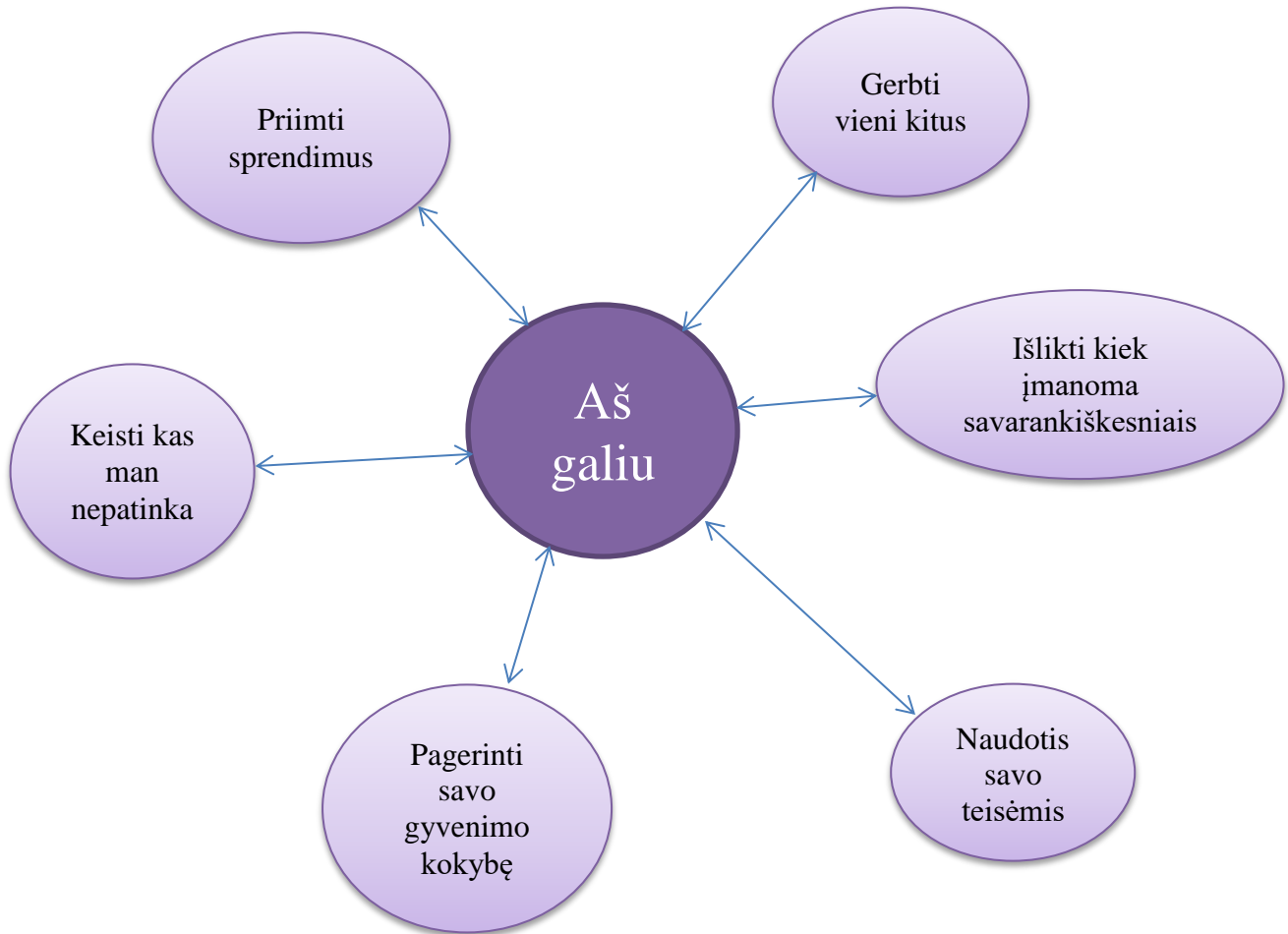
Seredžiaus senelių globos namų gyventojų įgalinimo koncepcijos

Priedas Nr.1

Įgalinimas – nuolatinis ir besitęsiantis procesas, kurio metu asmeniui suteikiama galia veikti savarankiškai, panaudojant jo gebėjimus formuojant ir išlaikant jau esančius įgūdžius. Nors įgalinimas yra procesas, tačiau įgalinime glūdi ir rezultatas (Papart, Rai, Staudt, 2005).

Noras būti reikalingu

Įgalintas senelių globos namų gyventojas –

Paslaugų gavėjų įgalinimo rezultatai įstaigai.

